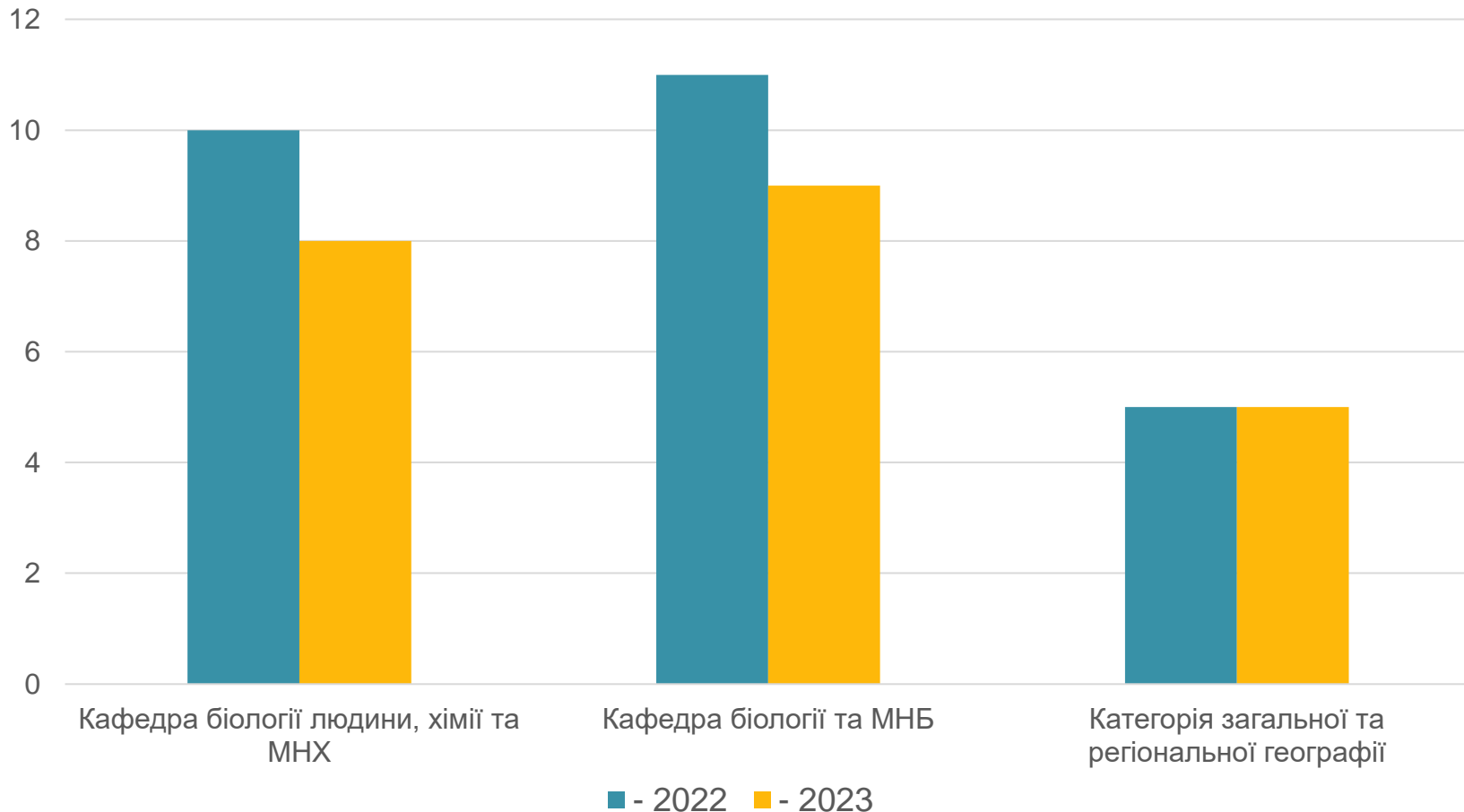

**Науково-дослідна робота кафедр
природничо-географічного факультету
за 2023 рік**

НПП кафедр факультету

21 науково-педагогічний працівник (станом на 30.06.2023 р.): доктори наук – 2; професори – 2; кандидати наук / PhD – 19, у т.ч. доценти – 17; старші викладачі – 2.

Міжкафедральні ресурсні центри та наукові теми

**Ресурсний центр розвитку природничої освіти
СумДПУ імені А. С. Макаренка**

Керівник: к.п.н., доцент Міронець Л.П.

**Колективна міжкафедральна тема «Методологічні
засади формування професійних компетентностей
майбутніх вчителів біології, географії та хімії» (ДР
№ 0121U109984) (2021-2026).**

Керівник: к.п.н., доцент Генкал С.Е.

Науково-дослідні лабораторії факультету

Кафедра біології та МНБ

- Науково-дослідна лабораторія моніторингу популяцій тварин та рослин
Керівник: к.біол.н., доцент Говорун О.В.
- Науково-дослідна лабораторія мікології та мікробіології
Керівник: к.біол.н., доцент Литвиненко Ю.І.

Кафедра біології людини, хімії та МНХ

- Науково-дослідна лабораторія фізико-хімічних досліджень
Керівник: к.х.н., доцент Харченко Ю. В.
- Науково-дослідна лабораторія хіміко-екологічного моніторингу довкілля
Керівник: PhD, ст. викладач Вакал Ю.С.

Кафедра загальної і регіональної географії

- Науково-дослідна лабораторія регіональних природничо- та суспільно-географічних досліджень
Керівник: к.геогр.н., доцент Корнус О.Г.

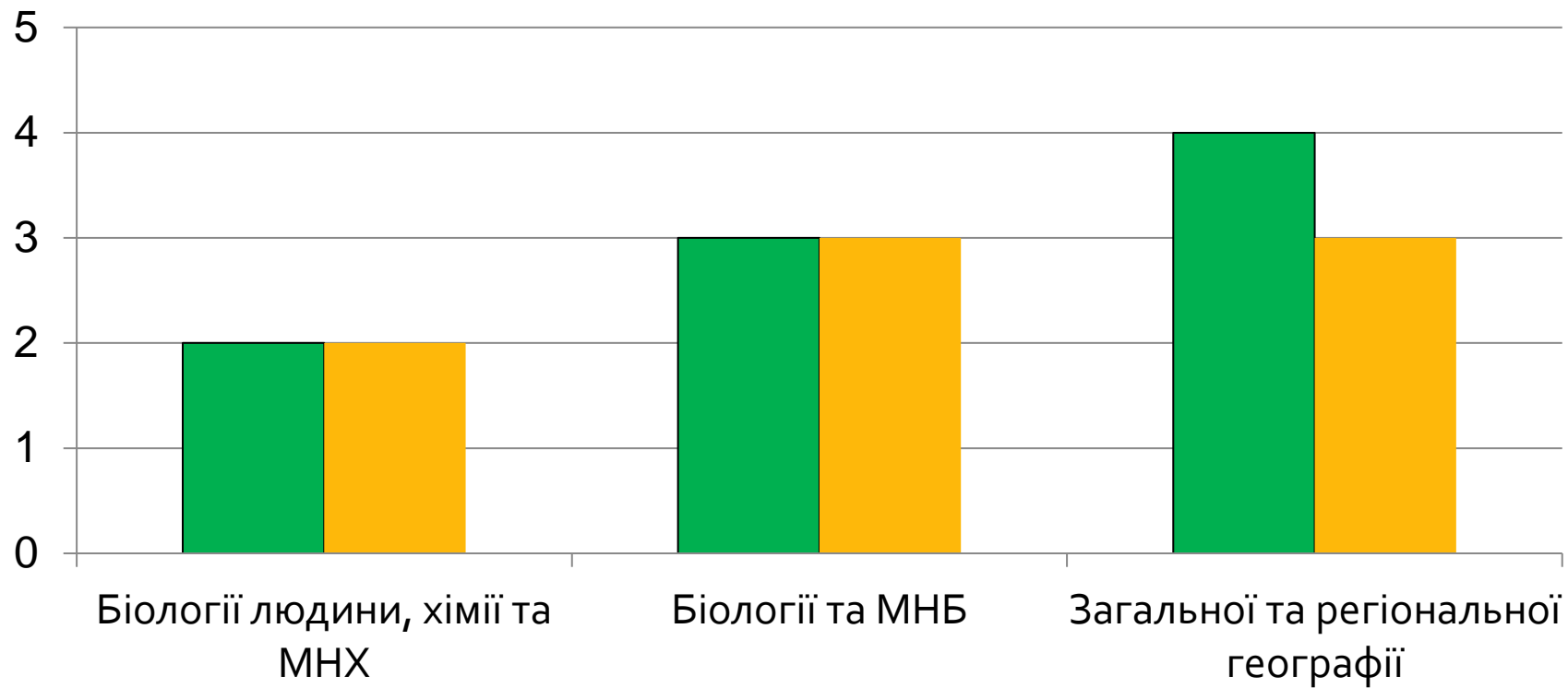
Наукова тематика кафедр

У 2023 році кафедрами природничо-географічного факультету проводились наукові дослідження за 15 науково-дослідними темами (8 колективних і 7 індивідуальних), у т.ч. 8 тем мають номер державної реєстрації:

1. Методологічні засади формування професійних компетентностей майбутніх вчителів біології, географії та хімії» Реєстраційний номер № 0121U109984 (2021-2026).
2. Моніторинг стану популяцій тварин об'єктів ПЗФ Сумської області. Реєстраційний номер 0121U109340 (2021–2025 рр.)
3. Фіторізноманіття заповідних об'єктів Сумської області. Реєстраційний номер 0121U107487 (2021–2025 рр.)
4. Вплив адаптаційних реакцій на стан функціональних систем. Реєстраційний номер 0121U113559 (2021–2025 рр.)
5. Гідрохімічний моніторинг поверхневих природних вод Сумщини. Реєстраційний номер 0120U100761 (2020–2024 рр.)
6. Нозогеографічний моніторинг стану здоров'я населення. Реєстраційний номер 0121U100538 (2021–2025 рр.).
7. Річки Сумської області: гідроекологічний моніторинг. Реєстраційний номер 0121U107489 (2021–2025 рр.)
8. Географічні аспекти сучасних трансформаційних процесів у соціально-економічних системах. Реєстраційний номер 0121U112794 (2021-2024 рр.).

У 2022 році було 20 науково-дослідних темами (6 колективними, 14 індивідуальними, у т.ч. 9 тем мають номер державної реєстрації)

Науково-дослідні теми, зареєстровані в УкрІНТЕІ

Участь у здобутті грантів (коштів) на виконання науково-дослідної роботи

Кафедра біології та МНБ

Програма охорони навколишнього природного середовища Сумської області на 2023–2025 рр. (державний та місцевий бюджет)

1. Дослідження поширення хижих птахів і чорного лелеки в лісах Сумської області (Говорун О.В., Мерзлінін І.Р.)
2. Охорона хохулі звичайної на території Сумської області: інвентаризація критичних біотопів та підвищення їх можливостей для існування виду (Говорун О.В., Мерзлінін І.Р.)
3. Дослідження територій прилеглих до НПП «Гетьманський», розроблення проєктів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду з метою розширення території національного природного парку (Говорун О.В., Литвиненко Ю.І., Вакал А.П.)
4. Дослідження, моніторинг та роботи по перегляду списку видів, що входять до офіційного переліку регіонально рідкісних видів тварин, рослин і грибів Сумської області (Говорун О.В., Литвиненко Ю.І., Вакал А.П., Мерзлікін І.Р.)
5. Вплив військових дій на екосистеми басейну р. Псел в межах Сумської області (Вакал А.П., Литвиненко Ю.І., Говорун О.В.)
6. Створення проекту організації території заповідного об'єкту місцевого значення «Ботанічний сад СумДПУ імені А.С. Макаренка» (Вакал А.П., Литвиненко Ю.І., Говорун О.В.)

Участь у здобутті грантів (коштів) на виконання науково-дослідної роботи

Кафедра біології та МНБ

The Mohamed bin Zayed Species Conservation Fund

1. Russian desman conservation in Ukraine: inventory of critical habitats and increasing local capacity to monitor species occurrence (Мерзлікін І.Р.)

Erasmus+ Модуль Жан Моне

1. Implementation of the European experience of using biological collections, natural history museums and natural protected areas in educational activities» (Говорун О.В.)

1st Small Rufford Grant

1. Monitoring changes in the Lepidoptera fauna of the Hetmanskyi National Nature Park, Sumy Oblast, Ukraine (Говорун О.В.)

Програма розвитку ООН в Україні

1. Проєкт ENI/2018/398-605 «Підтримка Європейським Союзом сходу України – відновлення, зміцнення миру та урядування» (Говорун О.В.)

Участь у здобутті грантів (коштів) на виконання науково-дослідної роботи

Кафедра біології людини, хімії та МНХ

Конкурс проєктів фундаментальних та прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок МОН України

1. «Еколого-агрохімічна оцінка стану ґрунтів Сумської області, що зазнали впливу військових дій» (Харченко Ю.В.)

Erasmus+ Модуль Жан Моне

1. SDGs 4 eurointegration of Ukraine (Харченко Ю.В.)
2. STEM_EDU_UA (Бабенко О.М.)

EURIZON FELLOWSHIP PROGRAMME

1. Подано заявку на отримання гранту (№395)

COST Action

1. «Standardizing and harmonizing methodologies for assessing soil erosion».

Baltic University Programme

1. BUP Teachers' Course 2023-2024 in Education for Sustainable Development in Higher Education (Харченко Ю.В.)

ГО “Центр громадських та медійних ініціатив”

1. «Be Zero Waste» – майстерня (Бабенко О.М.)

Участь у здобутті грантів (коштів) на виконання науково-дослідної роботи

Кафедра загальної та регіональної географії

Стипендіальна програма «Завтра.UA» фонду Віктора Пінчука

1. Розробка мобільних додатків для перевірки знань учнів з предмету географія» (Шкурат А.С., керівник – Корнус О. Г.)
2. Шляхами Конотопської слави» (Шило Є.І., керівник – Корнус О. Г.);
3. Використання інтерактивних дошок як засобу візуалізації у роботі вчителя географії в умовах дистанційного навчання» (Коваль Ю.А., керівник – Король О.М.).

Erasmus+ Модуль Жан Моне

1. Education & Research Projects for Regional Human Capital Innovation Based Development: EU Knowledge Hubs Practices for Ukraine's recovery (Корнус О.Г.).

Консорціум INNOSD

1. Territory of innovations: best practices for sustainable development at the local level (Корнус О.Г.).

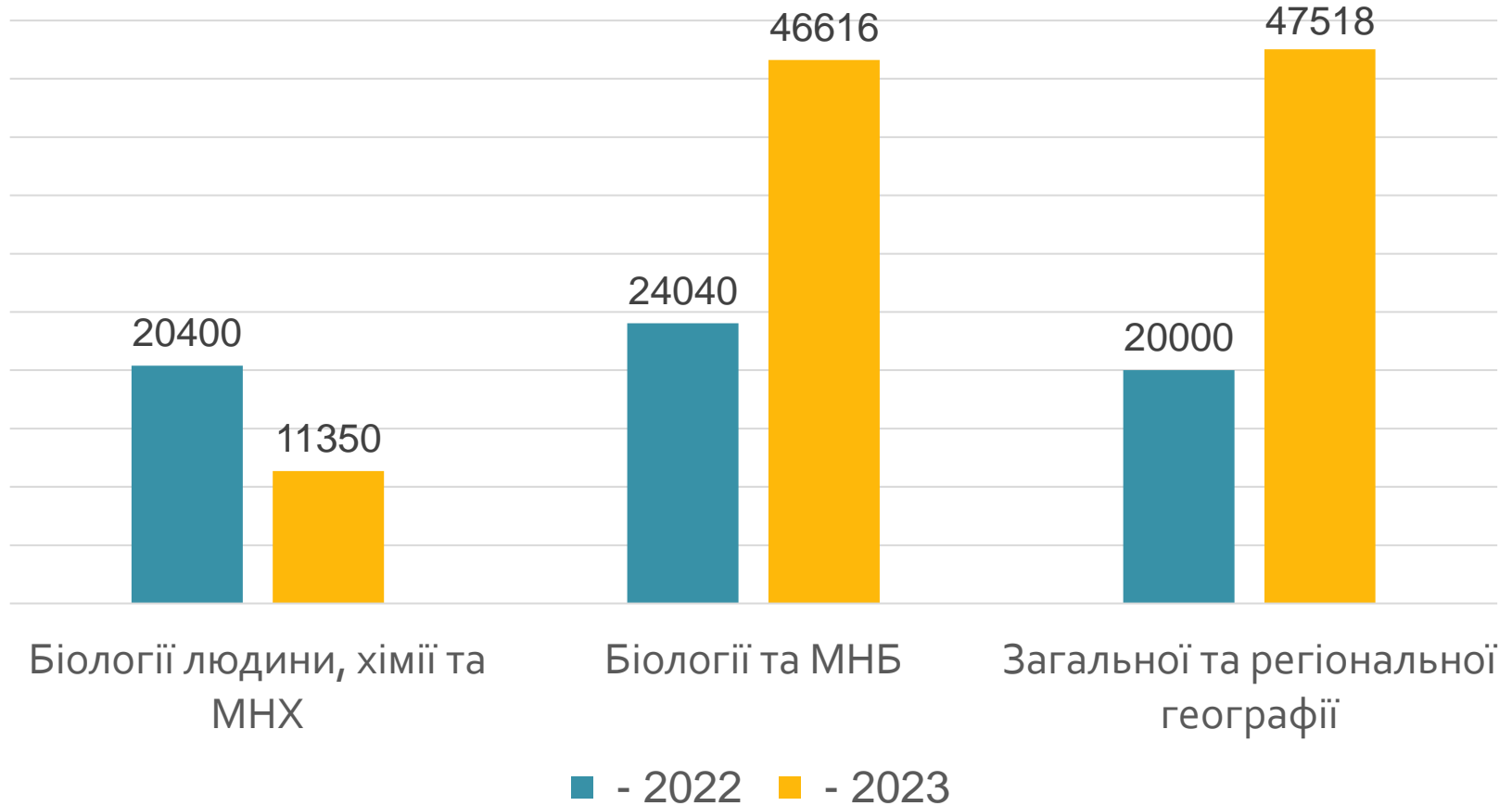
Tallin University / Estonian Research Agency

1. «The development of Ukrainian frontline communities and tourism business under war conditions and strategies for the future» (Корнус О.Г.).

Estonian Centre for International Development

1. «Диверсифікація сільської економіки через мережу громадських консультаційних центрів туризму» (Корнус О.Г.).

Надходження коштів за підсумками наукової діяльності (грн.)

Публікації за результатами НДР у 2020-2023 рр.

2020 р. - –

2021 р. - 1 монографія опублікована в Україні

2022 р. - –

2023 р. - 1 монографія опублікована в Україні

2020 р. - 2 розділи у монографіях, опублікованих в Україні

2021 р. - 3 розділи у монографіях, опублікованих в Україні

2022 р. - 2 розділів монографій, опублікованих в Україні

2023 р. - –

2020 р. - 6 розділів у монографіях, опублікованих за кордоном

2021 р. - 3 розділи у монографіях, опублікованих за кордоном

2022 р. - 4 розділи у монографіях, опублікованих за кордоном

2023 р. - 6 розділів у монографіях, опублікованих за кордоном

2020 р. - 4 навчальних посібники

2021 р. - 4 навчальних посібники

2022 р. - 4 навчальних посібники

2023 р. - 8 навчальних посібників

2020 р. - 175 статей у наукових журналах і збірниках

2021 р. - 141 стаття у наукових журналах і збірниках

2022 р. - 147 статей у наукових журналах і збірниках, з них

2023 р. - 61 стаття у наукових журналах і збірниках

❖ **2020 р. – 9 статей у фахових виданнях України**

❖ **2021 р. – 34 статті у фахових виданнях України**

❖ **2022 р. – 21 стаття у фахових виданнях України**

❖ **2023 р. – 32 статті у фахових виданнях України**

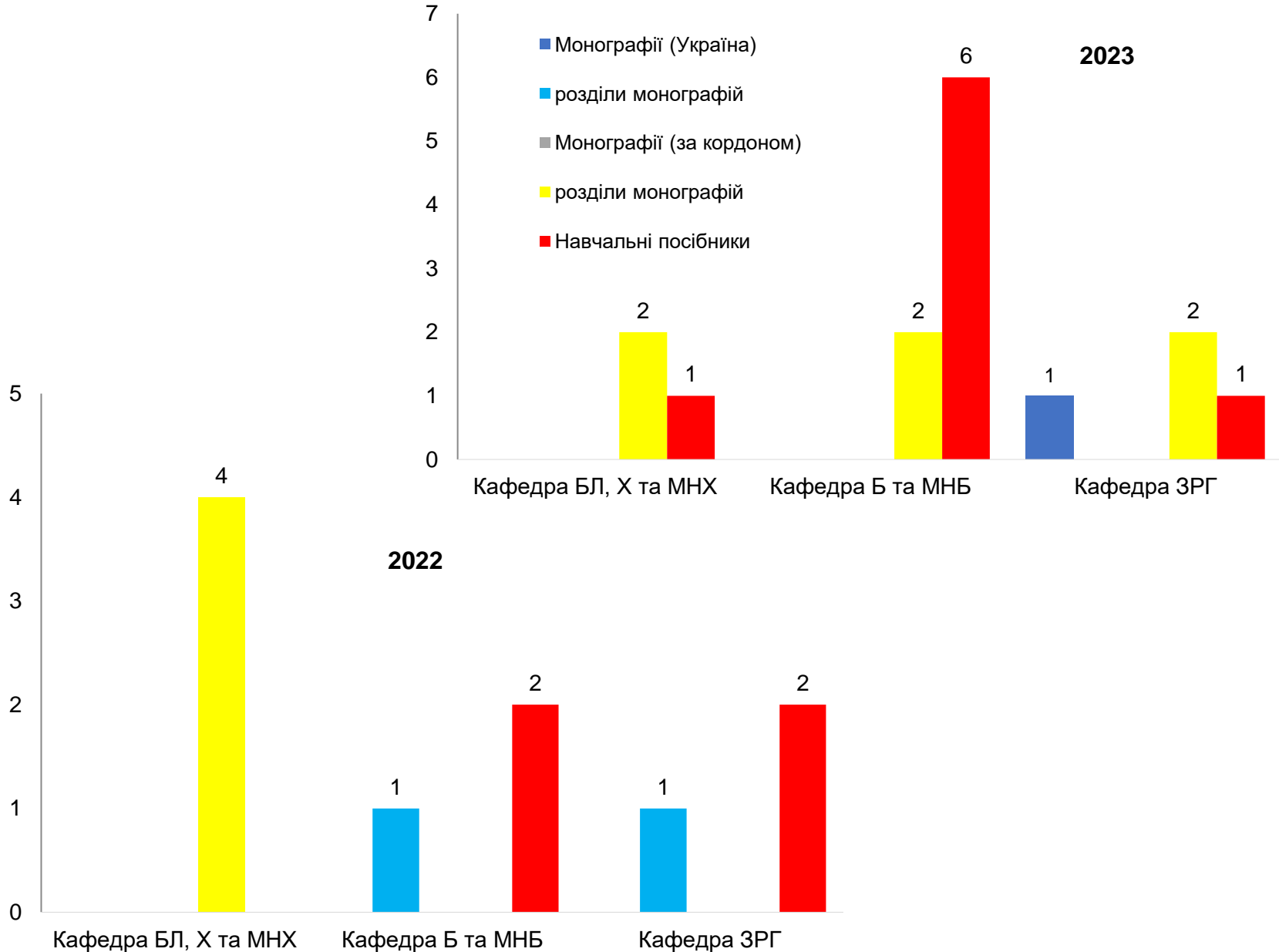
❖ **2020 р. – 18 публікацій у виданнях з наукометричних баз Scopus (13) та WoS (5)**

❖ **2021 р. – 13 публікацій у виданнях з наукометричних баз Scopus (10) та WoS (3)**

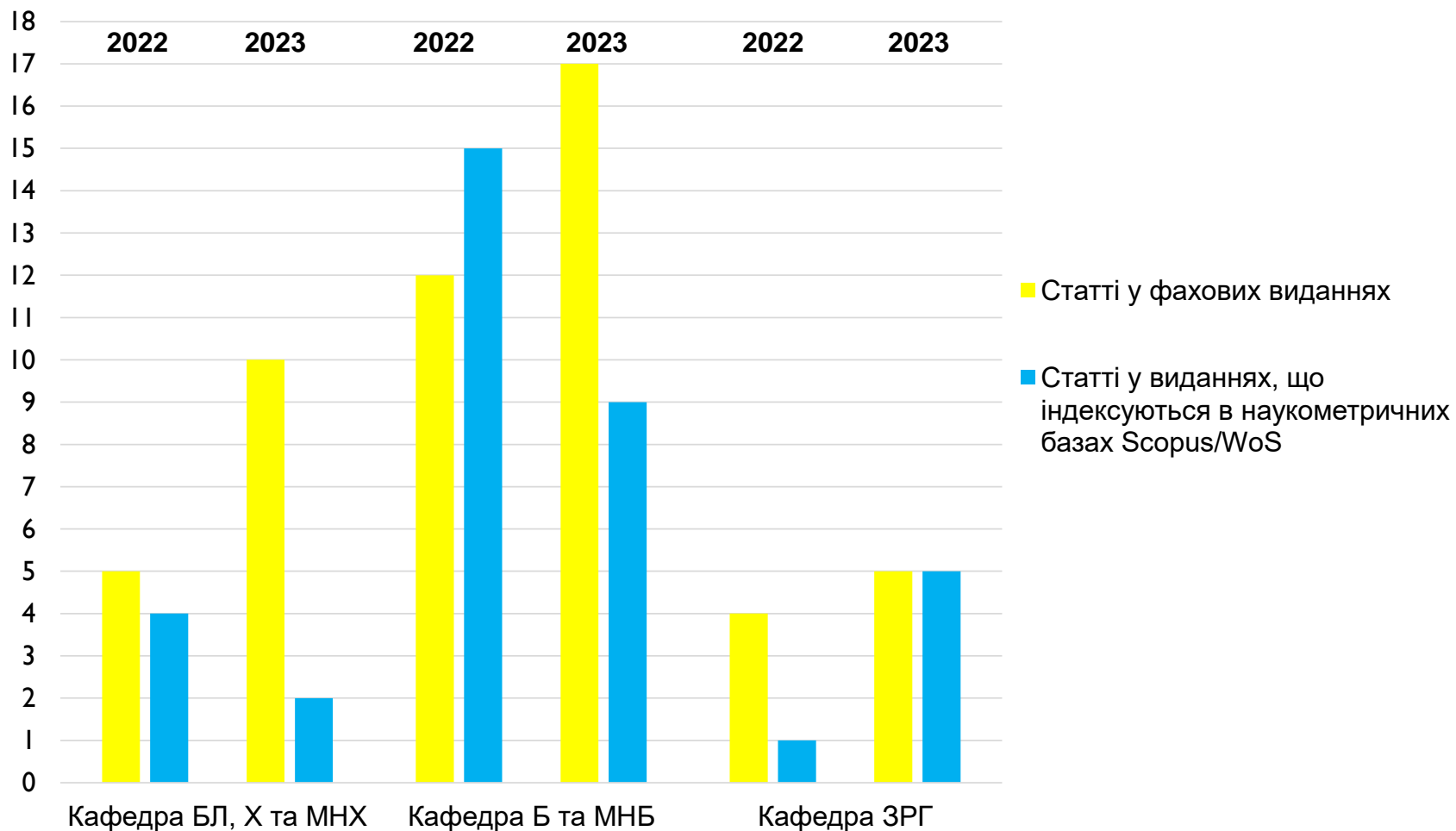
❖ **2022 р. – 20 публікацій у виданнях з наукометричних баз Scopus (10) та WoS (12)**

❖ **2023 р. – 16 публікацій у виданнях з наукометричних баз Scopus (12) та WoS (4)**

Публікації (наукові монографії, розділи монографій, навчальні посібники)

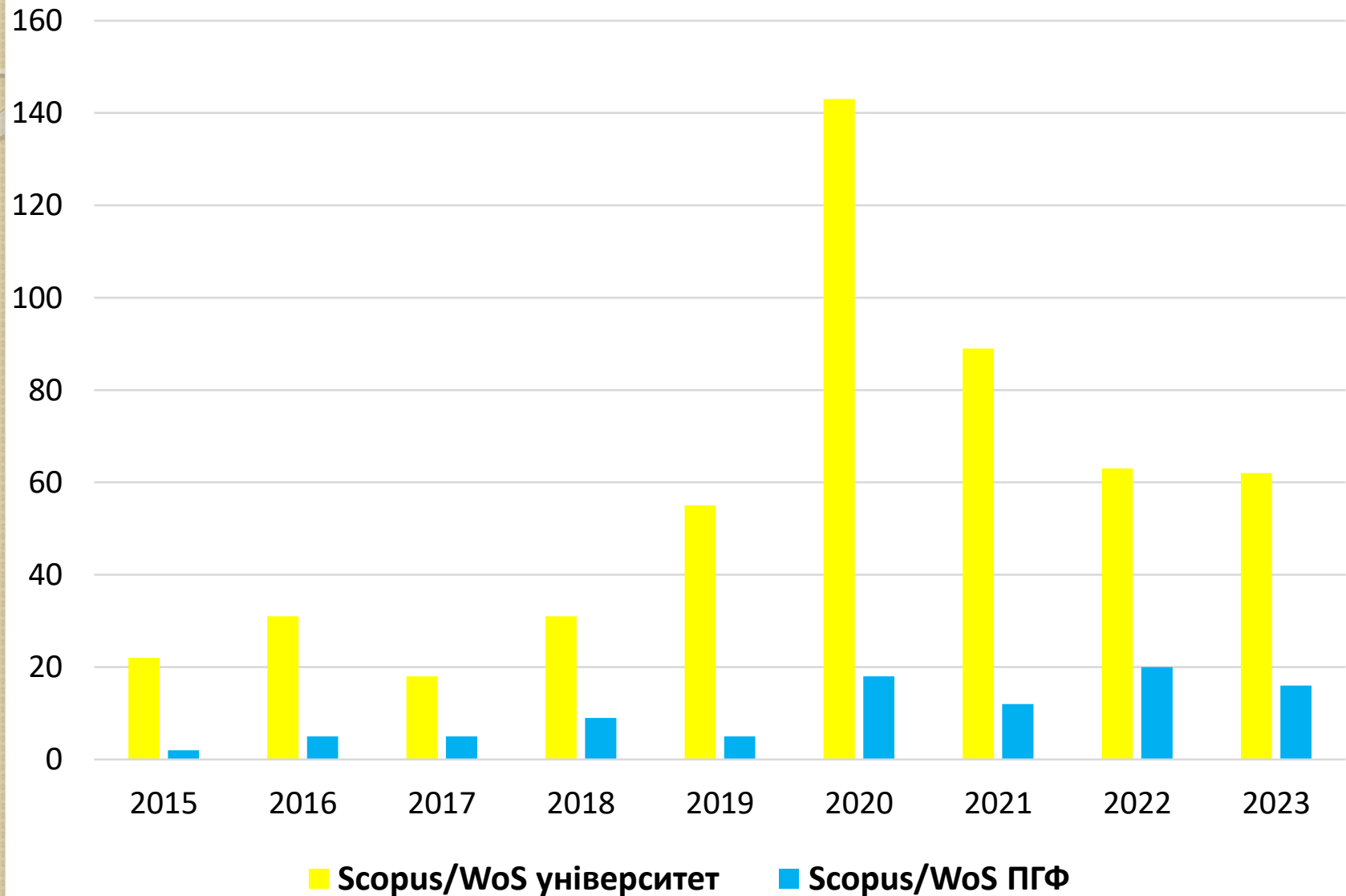

Публікації (статті у фахових виданнях та виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus/WoS)

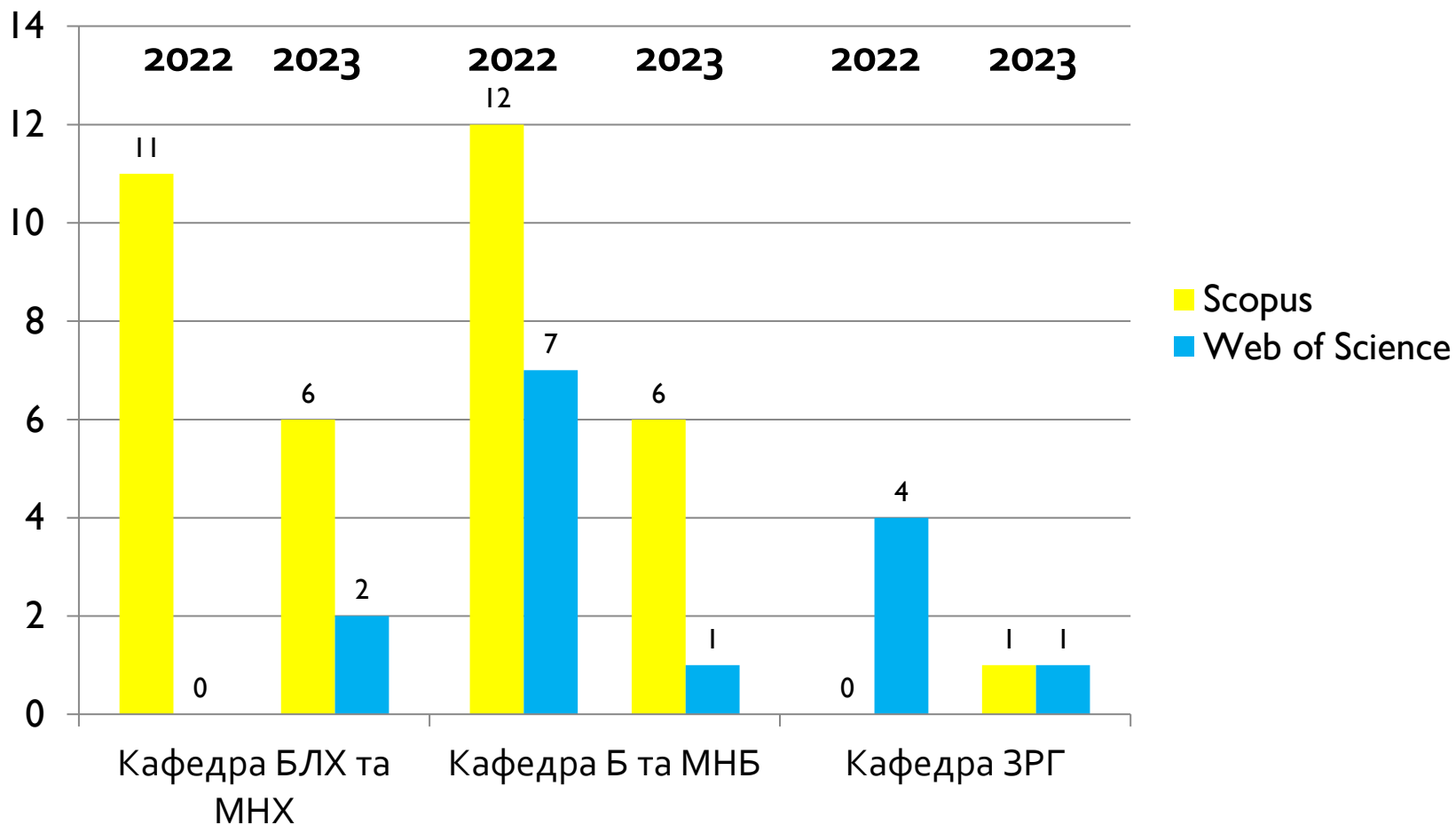

Кількість публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз даних

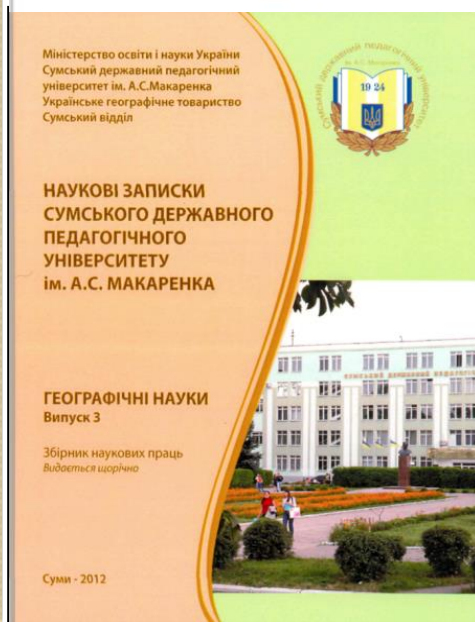
Кількість цитувань у виданнях, що входять до наукометричних баз даних

Наукові періодичні видання факультету

**Слобожанський науковий вісник.
Серія природнича**
Рік заснування – 2022 р.

Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Географічні науки
Рік заснування – 2010 р.

Наукова співпраця

Укладено угоди про співпрацю

1. ТОВ «Астра лабораторіз» (договір від 03.04.2023 р.).
2. Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (угода пр співпрацю від 30.10.2023 р.).
3. Ізмаїльський державний гуманітарний університет (угода про співпрацю від 8.11.2023 р.)
4. Громадська організація «Збережи Дніпро» (Save Dnipro) (меморандум про співпрацю від 10.10.2023 р.)
5. Інститут сільського господарства північного сходу Національної академії аграрних наук України (угода про співпрацю від 7.03.2023 р.)

Подовжено термін дії угод:

1. Херсонський державний університет (договір від 1 лютого 2013 р.);
2. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка (договір від 20 травня 2013 р.);
3. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (договір від 3 червня 2013 р.);
4. Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (договір від 29 жовтня 2013 р.);
5. ТОВ «Сумський обласний центр служби крові» (договір від 22 березня 2016 р.);
6. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка (договір від 24 січня 2018 р.);

Наукова співпраця

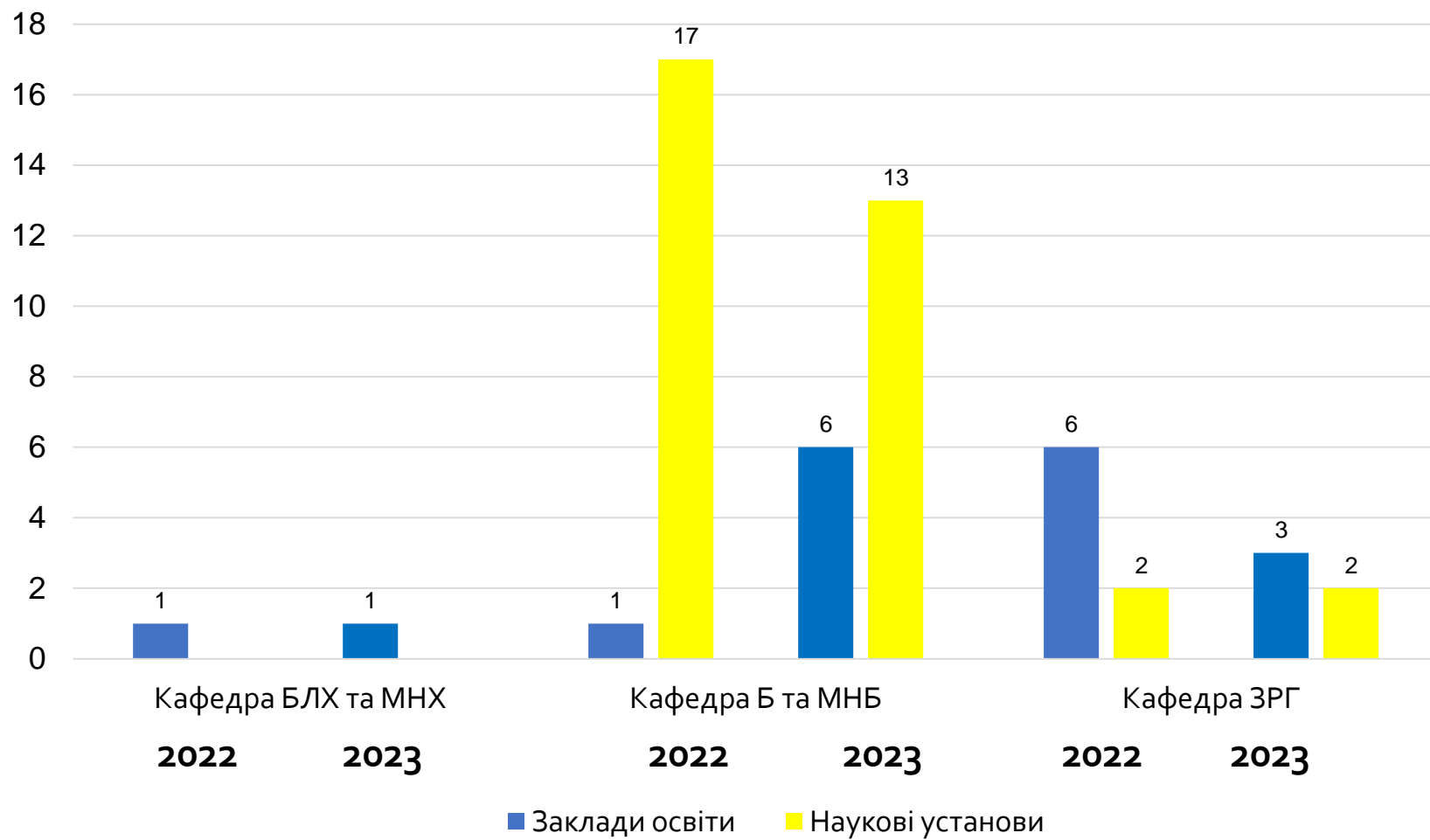
Природоохоронні установи

Гетьманський національний природний парк
Деснянсько-Старогутський національний природний парк
Природний заповідник «Михайлівська цілина»
Регіональний ландшафтний парк «Сеймський»
Національний природний парк «Олешківські піски»

Наукові та інші установи

Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України
Іванівська селекційно-дослідна станція Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України
Університет Святих Кирила та Мефодія в Трнаві (Словаччина)
Національний науково-природничий музей Національної академії наук України
Сумський ОІППО
ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Сумський обласний центр з гідрометеорології;
Український гідрометеорологічний інститут НАН України та ДСНС України;
Державний історико-культурний заповідник у м. Путивлі.
Ризький технічний університет (Латвія)

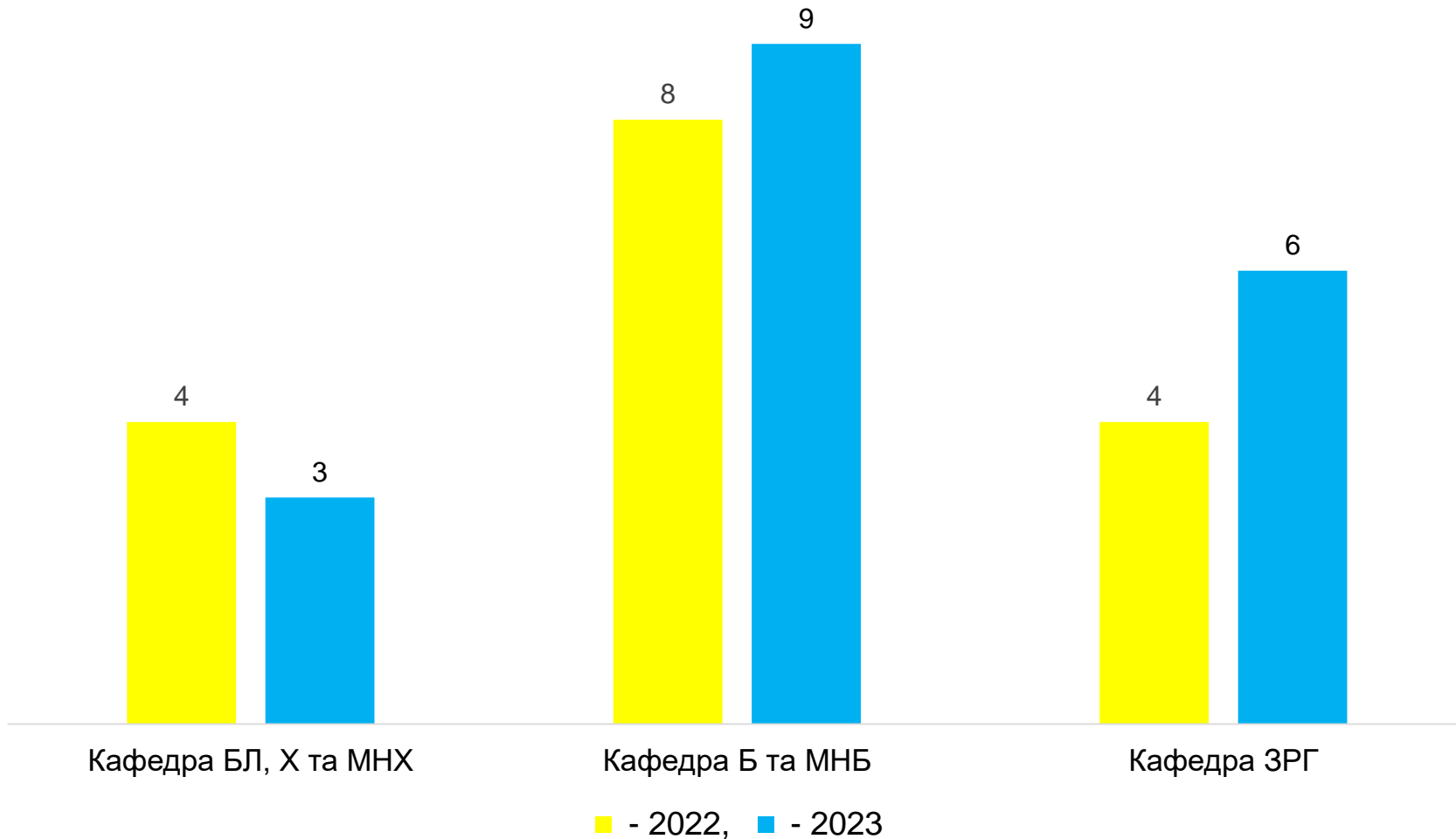
Впровадження результатів досліджень (довідки, акти впровадження)

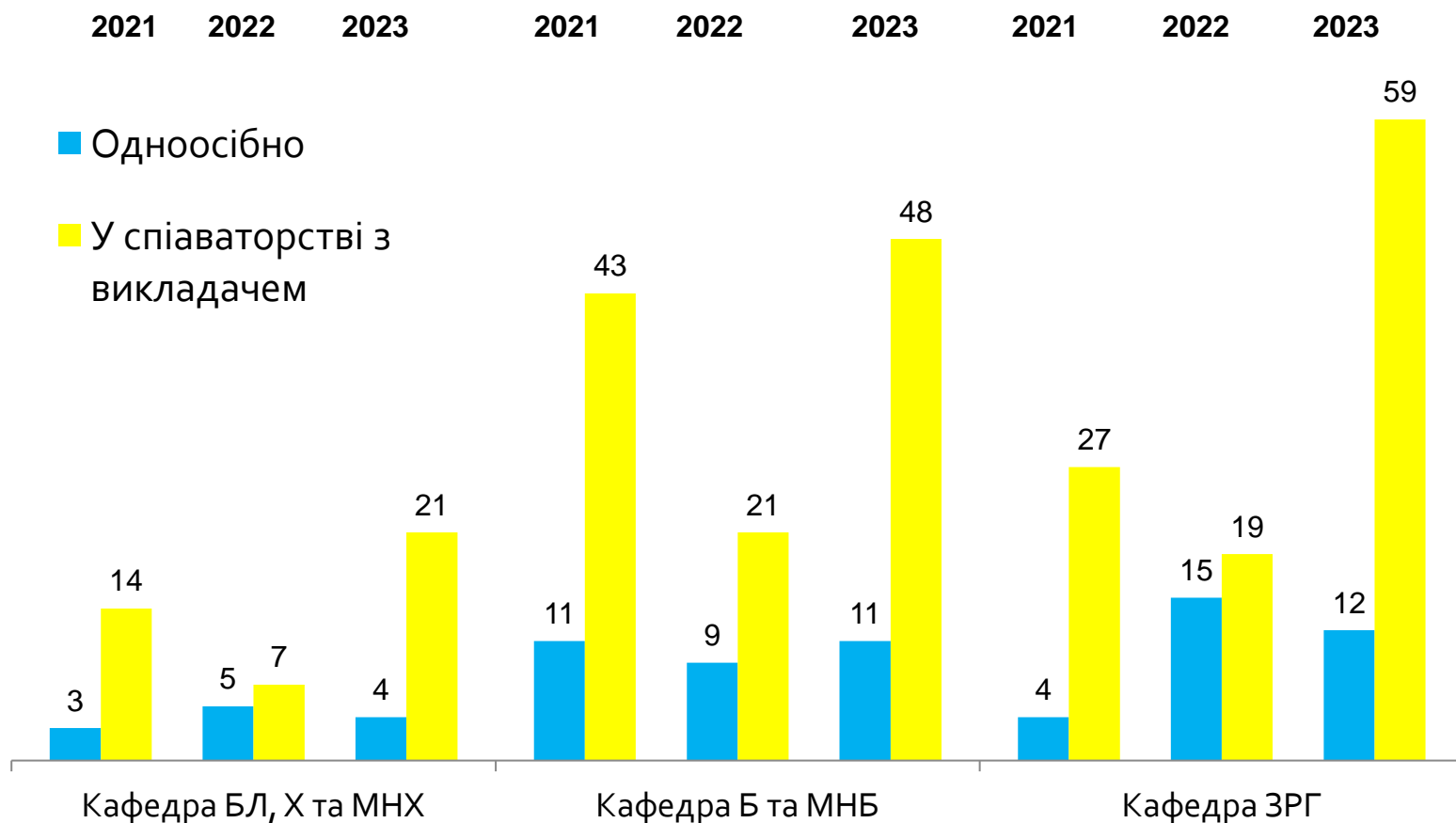
Студентські наукові проблемні групи

На факультеті працює
18 проблемних груп

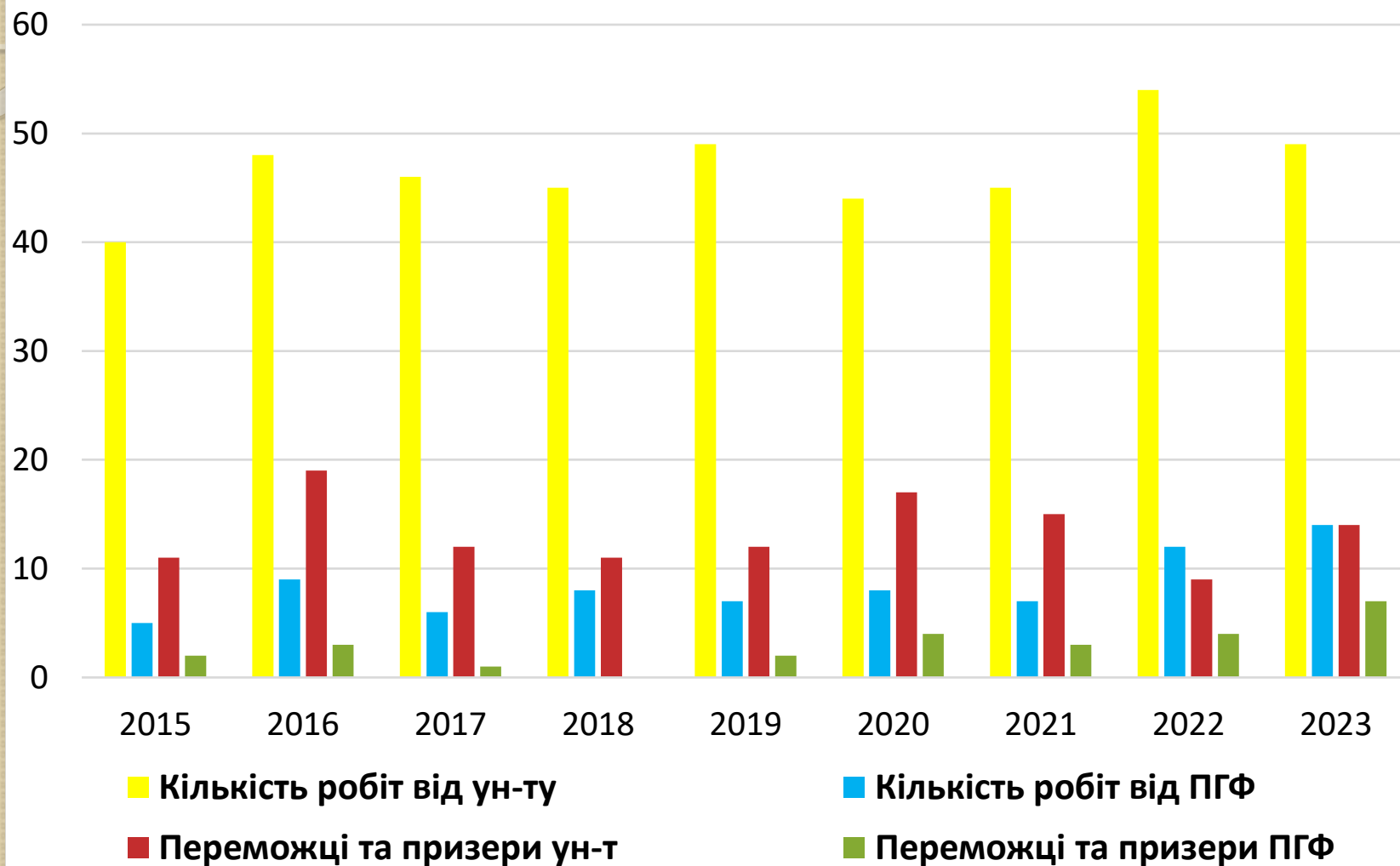

Науково-дослідна робота студентів

У 2020 році результати наукових досліджень здобувачів освіти факультету опубліковані у вигляді 111 статей та тез доповідей на наукових конференціях, з них – 25 одноосібно. У 2021 р. – 102 статті, у т.ч. 18 – одноосібно, у 2022 р. – 76 статей, у т.ч. – 29 одноосібно, у **2023 р. 128 статей, у т.ч. – 27 одноосібно.**

Загальна кількість переможців та призерів конкурсів студентських наукових робіт в університеті та на факультеті

Переможці I туру

Конкурсу студентських наукових робіт Біологія

- 1.Нужненко А.В. Алелопатична активність ґрунтів ННЦ «Ботанічний сад СумДПУ імені А.С.Макаренка» (наук. кер. – к.б.н., доц. М.П. Москаленко).
- 2.Степанець І.М. Сумчасті гриби с. Миколаївка та його околиць (наук. кер. – к.б.н., доц. Ю.І. Литвиненко).
- 3.Васюк І.О. Фенотипічний поліморфізм первинних донорів крові Сумського обласного центру служби крові за антигенами АВ0, Rh, Kell (наук. кер. – к.б.н., доц. В.М. Торяник)

Географія

- 1.Хованський В.Ю. Частота, динаміка та інтенсивність тропічних ночей на території Білопільської територіальної громади Сумської області (наук. кер. – к.г.н., доц. А.О. Корнус).
- 2.Шапошник В.В. Територіальна структура смертності населення України від онкологічних хвороб (наук. кер. – к.г.н., доц. А.О. Корнус).
- 3.Панченко О.В. Туристичні ресурси та потенціал Миргородського району Полтавської області (наук. кер. – к.г.н., доц. О.Г. Корнус).
- 4.Шило Є.І. Воєнні конфлікти в Європі: історико-географічний аналіз (наук. кер. – к.г.н., доц. О.Г. Корнус)

Хімія

- 1.Мацак С.В. Гідрохімічний аналіз води з природних джерел м. Суми та с. Степанівка (наук. кер. – PhD. Ю.С. Вакал).
- 2.Ткаченко Є. А. Будова та прогноз біологічної активності імідазолідинових похідних циклопентанонів та ацетофенонів (наук. кер. – к.х.н. Ю.В. Харченко).

Переможці I туру

Конкурсу студентських наукових робіт

Суспільні науки

- 1.Шкурат А.С. Ефективність використання мобільних додатків в освітньому процесі з географії у 7-му класі (наук. кер. – к.г.н., доц. О.С. Данильченко)
- 2.Яременко В.П. Кейс-технології на уроках географії (наук. кер. – к.п.н., доц. О.М. Король)
- 3.Спасьонова С.О. Екскурсійна діяльність у геологічному музеї Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (наук. кер. – к.г.н., доц. О.С. Данильченко)
- 4.Герасименко Д.О. Характеристика туристичної привабливості території Гадяцької територіальної громади Полтавської області (наук. кер. – к.п.н., доц. О.М. Мащенко)
- 5.Хабленко Ж.В. Використання інтерактивних карт на уроках географії (наук. кер. – к.п.н., доц. О.С. Король)

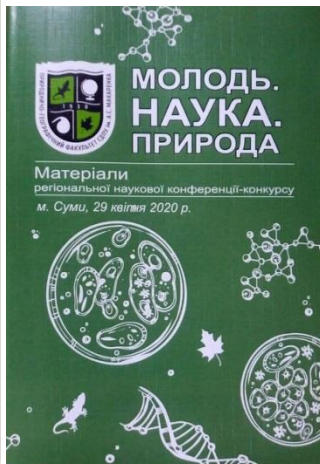

Всеукраїнські наукові конференції

X Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми дослідження довкілля» (травень, 2023)

Всеукраїнська наукова конференція «VIII Сумські наукові географічні читання» (13-14 жовтня 2023 р.)

IV Всеукраїнська конференція-конкурс «Молодь. Наука. Природа» (м. Суми, 28 квітня 2023 р.).

IV Всеукраїнська заочна наукова конференція «Освітні та наукові виміри природничих наук» (9 листопада 2023 року)

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Природно-географічний факультет
Міністерство екології та природних ресурсів України
Галицький національний природний парк
Українське біологічне товариство
Сумське відділення
Українське географічне товариство
Сумське відділення
Українське товариство північній і селекціонерів ім. М. І. Вавилова
Сумське відділення

I Всеукраїнська заочна наукова конференція

«ОСВІТНІ ТА НАУКОВІ ВИМІРИ
ПРИРОДИЧНИХ НАУК»

8 грудня 2020 р.
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Міжрегіональні, регіональні та університетські наукові конференції і семінари

Науково-методичний семінар «Актуальні напрями регіональних географічних студій» (26 квітня 2023 року);

Регіональний науковий онлайн-семінар «Проблеми збереження степових екосистем» (м. Суми, 28 квітня 2023 р.);

Студентські наукові конференції:

Regional scientific seminar
Problems of preservation of steppe ecosystems. On the anniversary of the creation of the natural reserve «Mykhailivska tsylina»

Говорун Олександр Володимирович
"Результати дослідження метеликів родини Вогнівки Природного заповідника Михайлівська цілина"

Participants list:
Олександр Говорун
Игор Мерзляк
Іра Степанюк
Юлія Липащенко
Ліза Федорюк
Кирил Осипко
Тетяна Густенко

Zoom meeting interface showing a presentation slide titled "Пандемія та добробут" (Pandemic and Well-being). The slide contains two scatter plots: "New York, COVID-19 cases and income" and "New York, COVID-19 deaths and income". Below the plots is the text "Cities in a Post-COVID World (Richard Florida, Andrés Rodríguez-Pose, Michael Storper)".

Participants visible in the grid:
Костянтин Мезенцев
Олеся Корпус
Еще 9 чел.
Вы

Студентська наукова онлайн-конференція «IV наукові біолого-хімічні читання» 28 квітня 2023 року.

III Студентка наукова онлайн-конференція «Географічна весна» 26 квітня 2023 року.

Студентська наукова онлайн-конференція «Читання до 145-ї річниці з Дня народження Григорія Андрійовича Левитського (24 квітня 2023 року)».

Основні напрями наукової роботи на 2024 рік

1. Активізувати практику участі науково-педагогічних працівників факультету у вітчизняних та міжнародних грантових програмах та проєктах.
2. Посилити увагу до укладання та виконання комерційних наукових угод із замовниками наукової продукції.
3. Активізувати міжнародну співпрацю науково-педагогічних працівників у напрямі опублікування результатів наукової діяльності у провідних зарубіжних виданнях, зокрема у співавторстві з іноземними колегами.
4. Надавати пріоритетного значення публікаціям у закордонних та вітчизняних наукових виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.
5. Впорядкувати профілі НПП на платформі ORCID згідно рекомендацій, визначених у листі МОН №1/13268-23 від 04.09.2023 р.
6. Спрямувати зусилля редакційної колегії факультетського фахового видання «Слобожанський науковий вісник. Природничі науки» на включення до провідних наукометричних баз даних.
7. Активізувати зусилля щодо впровадження результатів досліджень науковців та наукових колективів університету у навчальну, наукову та виробничу діяльність інших установ та організацій регіону та держави.

Рейтинг НПП природничо-географічного факультету за підсумками 2022-2023 навч.року

		Додаток 4			Додаток 4
14	Бабенко О.М.	1472		Кафедра загальної і регіональної географії	
1	Корнус А.О.	1468	1	Корнус А.О.	1468
7	Міронєць Л.П.	1401	2	Корнус О.Г.	1056
9	Литвиненко Ю.І.	1103	3	Данильченко О.С.	596
2	Корнус О.Г.	1056	4	Буц Ю.В.	490
12	Говорун О.В.	947	5	Король О.М.	451
3	Данильченко О.С.	596			812,1
11	Мерзлікін І.Р.	576		Кафедра біології та МНБ	
15	Харченко Ю.В.	567	1	Генкал С.Е.	416
8	Торяник В.М.	542	2	Міронєць Л.П.	1401
4	Буц Ю.В.	490	3	Торяник В.М.	542
13	Москаленко М.П.	453	4	Литвиненко Ю.І.	1103
5	Король О.М.	451	5	Вакал А.П.	277
6	Генкал С.Е.	416	6	Мерзлікін І.Р.	576
17	Вакал Ю.С.	412	7	Говорун О.В.	947
10	Вакал А.П.	277	9	Москаленко М.П.	453
20	Ляшенко В.П.	238			714
18	Пташенчук О.А.	186		Кафедра біології людини, хімії та МНХ	
19	Сердюк В.О.	183	1	Бабенко О.М.	1472
21	Куц Ю.І.	183	2	Харченко Ю.В.	567
16	Матерієнко А.С.	183	3	Матерієнко А.С.	183
	Середнє	628,5	4	Вакал Ю.С.	412
			5	Пташенчук О.А.	186
			6	Сердюк В.О.	183
			7	Ляшенко В.П.	238
			8	Куц Ю.І.	183
					428